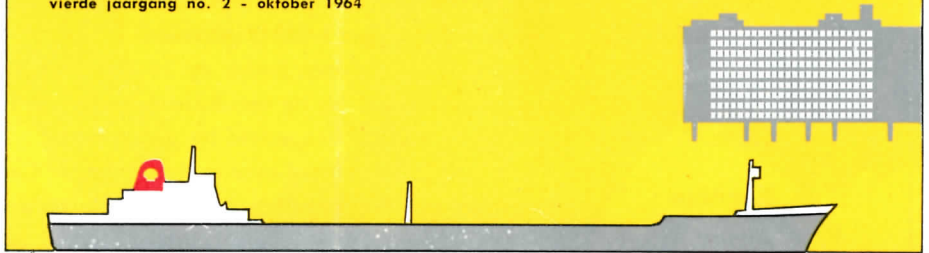

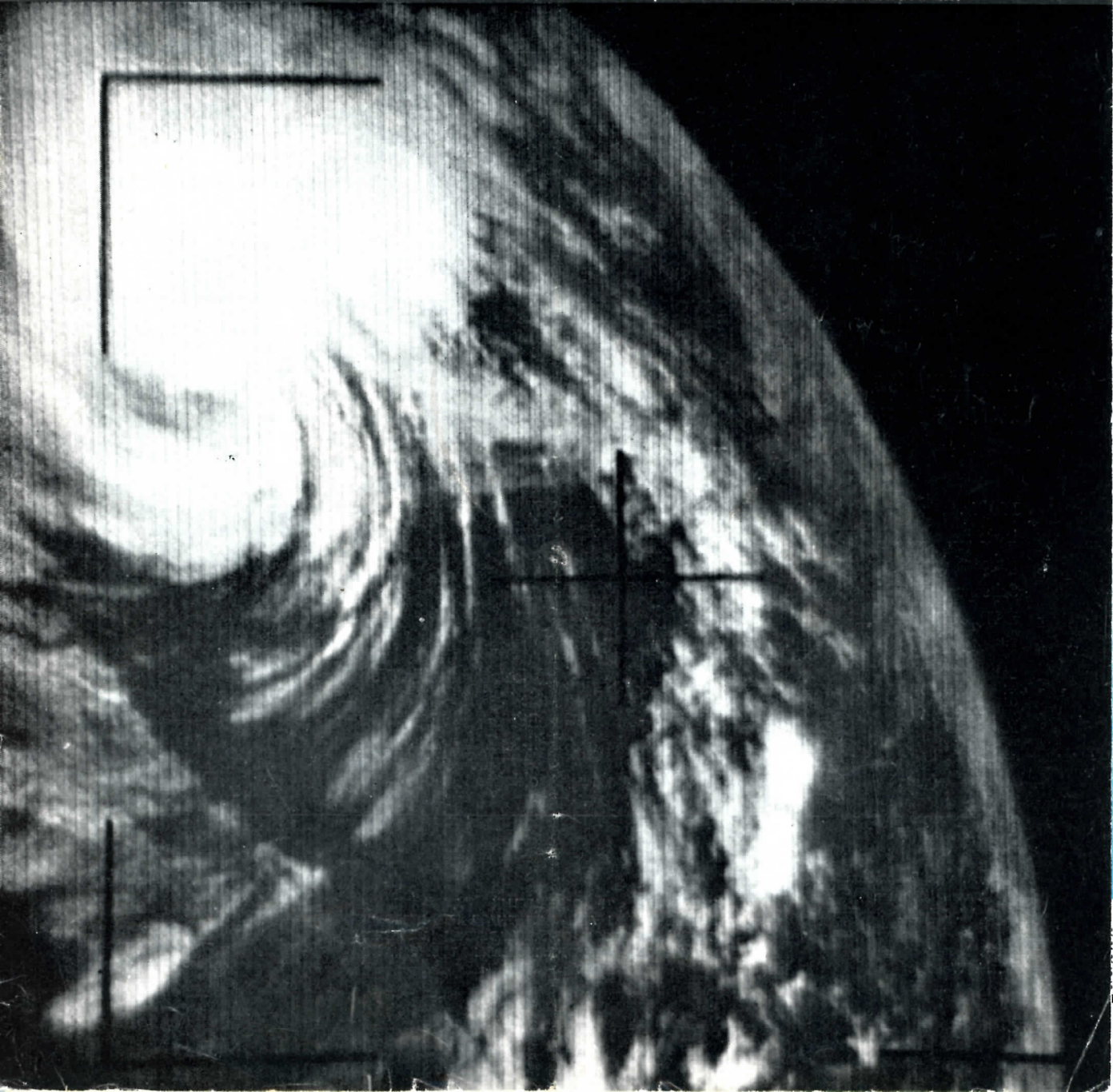

tussen schip en ka

vierde jaargang no. 2 - oktober 1964

maandblad voor het vloot- en walpersoneel van shell tankers n.v.

IN MEMORIAM

Kapitein
P. J. Nielen Groen

Op 29 september jl. bereikte ons het ontstellende bericht dat Kapitein P. J. Nielen Groen op 28 september te Sriracha bij Bangkok op noodlottige wijze om het leven is gekomen.

Kapitein Nielen Groen kwam op 18 december 1934 in onze dienst als stuurmansleerling. Na de verschillende rangen te hebben doorlopen werd hij per 1 juli 1958 aangesteld tot gezagvoerder.

Op 4 juni 1959 ging hij over in dienst van de Compañia Shell de Venezuela en op 28 september 1961 werd hij tewerkgesteld op „Marine Facilities” van het kantoor te Londen.

In februari 1964 vertrok hij naar Thailand, waar men hem de functie van Marine Manager had toevertrouwd.

De Groep verliest in Kapitein Nielen Groen een zeer bekwaam medewerker, die zich steeds met zijn hele persoonlijkheid aan de hem opgedragen taak heeft gewijd.

Op de vloot zowel als op het kantoor had hij vele vrienden, die door zijn plotselinge dood diep zullen zijn getroffen.

Ook uit hun naam betuigen wij aan Mevrouw Nielen Groen en haar kinderen onze gevoelens van diep medeleven.

De crematie vond op 7 oktober jl. te Woking (bij Londen) plaats.

MEDEDELINGEN VAN DE DIRECTIE

Met ingang van 21 september 1964 is de heer F. K. NEUERBURG toegevoegd aan de chef van de sectie Scheepsgezellen van de afdeling DFP.

Bij ontstentenis van chef DFP/12 zal de heer Neuerburg met de leiding van genoemde sectie zijn belast. Rotterdam, september 1964.

(w.g.) D. RODENBURG

MEJUFFROUW M. G. PAUPTIT zal op 1 november 1964 als bedrijfsmaatschappelijk werkster worden overgeplaatst naar de Bataafse Internationale Petroleum Maatschappij N.V. te 's-Gravenhage.

Met ingang van die datum zullen enkele wijzigingen worden ingevoerd met betrekking tot het maatschappelijk werk bij onze Maatschappij.

Dit werk blijft ressorteren onder Chef DFP, doch de verschillende vaksecties zullen meer dan voorheen worden ingeschakeld bij de oplossing van problemen op dit gebied.

Mejuffrouw W. Groen zal, naast haar huidige functie in DFP/31, met ingang van 1 november 1964 worden belast met het coördineren van werkzaamheden verbonden aan het maatschappelijk werk.

Zij zal tevens beschikbaar zijn voor het geven van adviezen en zal daartoe te raadplegen zijn gedurende de kantooruren.

Mejuffrouw Groen is telefonisch bereikbaar onder 010-132500, toestel 178. Correspondentie dient gericht te worden aan:

de Maatschappelijk Werkster
Sectie DFP/31
Shell Tankers N.V.
Shell-Gebouw, Rotterdam.

Rotterdam, 14 oktober 1964.

(w.g.) D. RODENBURG

Redactiecommissie :

I. J. A. van Dommelen
G. H. van Leeuwen
J. C. W. Schuller tot Peursum
(voorzitter)
K. G. Visser
W. N. Wouters

tussen schip en ka

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN OF
BEWERKEN VAN ARTIKELEN EN/OF HET REPRODU-
CEREN VAN FOTO'S OF AFBEELDINGEN IS SLECHTS
GEOORLOOFD MET SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING
VAN DE REDACTIE.

Administratie :

Mej. J. F. Schilt

Kopij in te zenden aan:
Redactie „Tussen Schip en Ka”
p/a Shell Tankers N.V.
Postbus 874, Rotterdam-C.

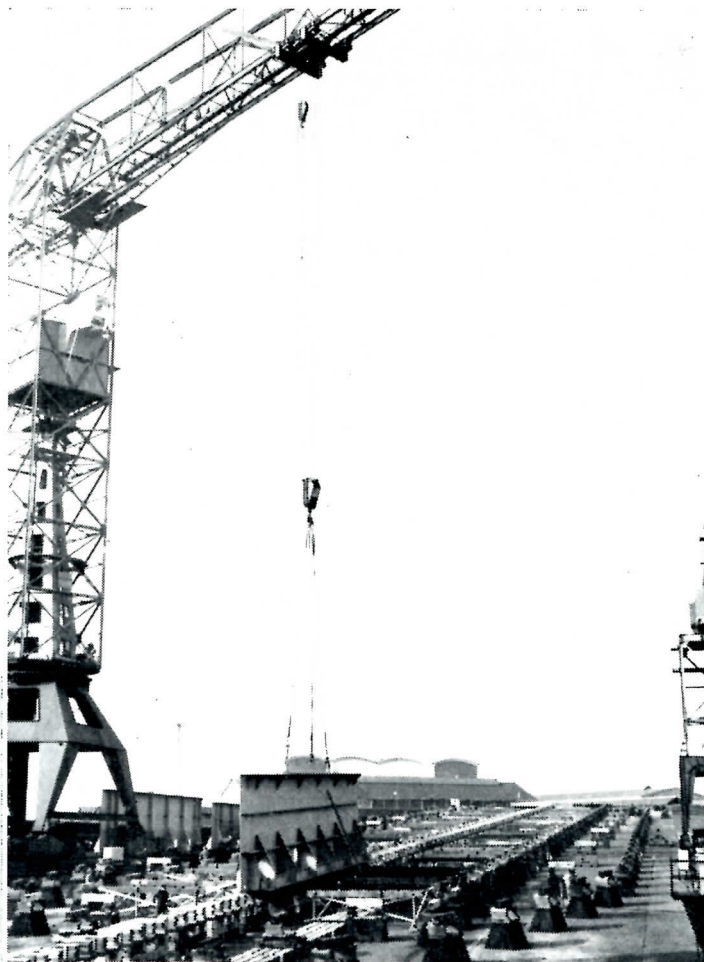
KIELLEGGING VAN BOUWNO. 786

BIJ „WILTON-FIJENOORD”

Op 11 september jl. vond bij Dok- en Werfmaatschappij Wilton-Fijenoord N.V. te Schiedam de kiellegging plaats van „bouwno. 786”, een tanker van 64.000 ton die, na de tewaterlating in het najaar van 1965, in het voorjaar van 1966 aan onze Maatschappij zal worden opgeleverd.

Zoals bekend zal op dit schip, evenals op de overige zes motortankschepen die in 1966 aan de vloot van Shell Tankers N.V. zullen worden toegevoegd, de gehele opbouw in het achterschip geconcentreerd zijn.

De voortstuwing zal geschieden door een 9 cilinder B. & W. motor.

De voornaamste afmetingen van het schip zullen zijn:

Lengte over alles	: ca. 244 m
Lengte tussen de loodlijnen	: ca. 232 m
Grootste breedte op spanten	: ca. 33,5 m
Holte tot bovendek	: ca. 17 m
Gemiddelde diepgang op zomermerk	: ca. 12,5 m

ER IS ANDER WEER OP

*... maar een met de tijd meegaand meteorologisch instituut zal dit eerder weten dan ooit.
In dit artikel bespreken meteorologen hun nieuwe elektronische weervoorspellingsmiddelen,
de TIROS-satellieten, die regen, zonnescijn, stormen en tyfoons zorgvuldig in het oog
houden, alsmede de mogelijkheden en problemen van „weer op bestelling“.*

Naarmate de satellieten de blik van de mens tot nieuwe dimensies verruimen, zal de weervoorspelling belangrijke vorderingen maken als wetenschap, totdat wij betrouwbare voorspellingen krijgen die voor een heel seizoen gelden. Dit zal voor allen economische voordelen opleveren van verreikende betekenis. Aldus verklaarde in 1963 de heer Lyndon B. Johnson, destijds voorzitter van de Nationale Raad voor Lucht- en Ruimtevaart, tevens vice-president van de Verenigde Staten. De heer Johnson noemde vervolgens de geschatte kostenbesparingen die konden worden verkregen door gebruik te maken van betrouwbare weervoorspellingen voor slechts vijf dagen vooruit: \$ 3 miljard bij het beheer van water-hulpbronnen, \$ 2½ miljard bij de landbouw, \$ 100 miljoen bij vervoer over land en water, \$ 75 miljoen bij de afzet van de kleinhandel en \$ 45 miljoen in de houtindustrie. En deze bedragen gelden alleen nog maar voor de Verenigde Staten.

De heer Johnson wees op deze cijfers omdat de meteorologische wetenschap reeds pijlsnel op een nieuw tijdperk afgaat, waarin onder andere de voorspellingen zowel wat nauwkeurigheid als tijd betreft zullen verbeteren. Dagelijks worden de voorspellingen die de weerkundigen op zowel korte als lange termijn geven, nauwkeuriger. Hiertoe worden methoden gevolgd die variëren van buitengewoon praktisch tot sterk theoretisch; van snellere methoden om de weergegevens te verzamelen en te verwerken tot het samenstellen van rekenkundige modellen van de atmosfeer, waarmee het mogelijk is een computer voorspellingen op lange termijn te laten doen.

Het United States Weather Bureau neemt een eerste plaats in bij deze voortschrijdende vervolmaking. Als organisatie is dit instituut als het ware een „ziener“ met zijn beide voeten op de grond en het hoofd in de

wolken. Terwijl naartig wordt gewerkt aan een record van 1,3 miljoen openbare weervoorspellingen per jaar, verkeert het instituut ook in hogere sferen, waar vandaag televisiebeelden van wolkendek en andere atmosferische verschijnselen met behulp van satellieten worden uitgezonden. Aldus wordt de oude kunst en folklore van weervoorspelling vervangen door nieuwe elektronische meteorologische waarnemingen en door met computers verwerkte rekenkundige formules.

De centrale figuur op dit snel veranderende weerfront is het nieuwe hoofd van dit meteorologisch instituut: dr. Robert M. White. Deze Amerikaan, 41 jaar oud en uit Boston afkomstig, heeft reeds een stormachtige carrière in de meteorologie achter de rug. Na van Harvard te zijn afgestudeerd, diende hij in de oorlog als weerkundig officier bij de Amerikaanse Luchtmacht, waarna hij zijn doctorstitel in de meteorologie bij MIT behaalde. In 1952 werd hij opgenomen in het Air Force Cambridge Research Center, waar hij leiding gaf bij de studie van de dynamica van atmosferische circulatie in het algemeen, het voorspellen van het weer op lange termijn en statistische weervoorspelling.

In 1959 ging hij over naar de Travelers Insurance Companies en werd daar President van het Travelers Research Center vlak vóór hij in de herfst van 1963 de moeilijke functie van hoofd van het Amerikaanse Meteorologisch Instituut aanvaardde. In de jaren dat hij bij Travelers werkte moedigde dr. White hun bekende systeem aan van weervoorspelling naar waarschijnlijkheid, een systeem waarbij de kansen van verschillende weertypen in een percentage worden gegeven. (De waarschijnlijkheid van sneeuwjachten in een bepaald gebied zou kunnen worden gebaseerd op het algemene weerbeeld, de vochtigheid van de atmosfeer, de temperatuur en andere variabelen. Door deze te vergelijken met

BIJ DE FRONTPAGINA:

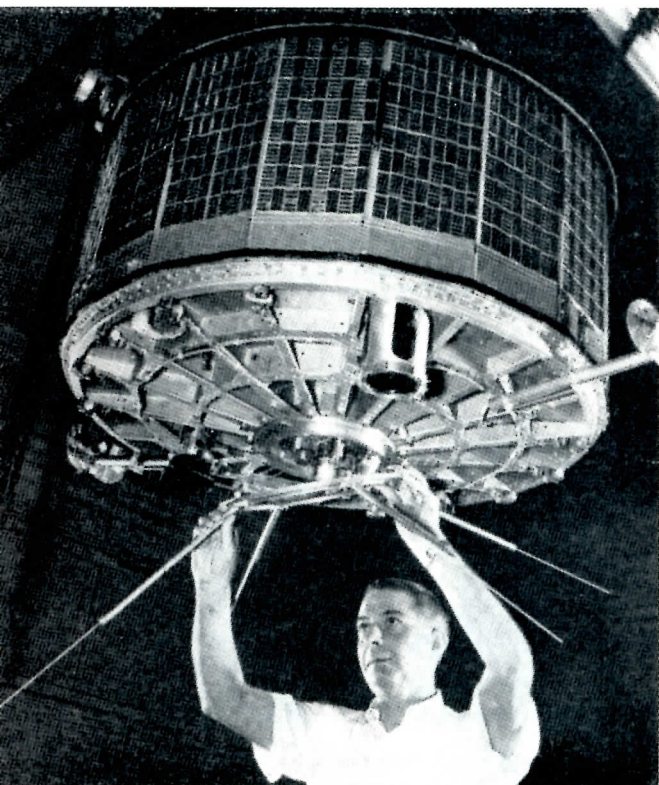
Orkaan Ginny, gefotografeerd door de satelliet TIROS VII, een van de „weer-ogen“ van het U.S. Weather Bureau. Zij draaien in een baan rond de aarde, waarschuwen wanneer er stormen in aantocht zijn en zijn de geleerden van nut om een beeld te verkrijgen van de gehele atmosfeer zoals deze zich langs de aardbol beweegt.

KOMST

vroegere waarnemingen, zouden meteorologen bijvoorbeeld een weerbericht kunnen uitgeven met een kans op sneeuw van 3 op 10). Hierdoor kunnen industrie en landbouw hun winsten of verliezen als gevolg van het weer zoveel mogelijk opvoeren dan wel beperken, door zich bij het nemen van beslissingen te laten leiden door deze kansberekeningen.

Op het ogenblik is dr. White bezig met een van de moeilijkste vraagstukken der wetenschap: het evenwicht tussen de fundamentele research en de toegepaste technieken.

„Dit gepraat over een meteorologische revolutie is nu allemaal wel heel mooi”, zegt dr. White. „Die revolutie is er inderdaad. Er gist heel wat. Maar wij hier, op het weerkundig instituut, moeten ons altijd voor ogen houden dat onze allereerste taak is, de uiterste service te geven. Deze varieert van wat u zou kunnen noemen „makkelijk om te weten” — berichtgeving op grond

In de vorige editie van dit maandblad hebben wij melding gemaakt van het feit dat door het United States Weather Bureau te Washington dank werd gebracht voor de waardevolle radiorapporten die in de loop van 1963 door enkele van onze schepen uit gebieden van tropische cyclonen werden ingezonden.

In het Amerikaanse tijdschrift „Think” troffen wij een artikel aan over de voor de wereldscheepvaart zo belangrijke taak van dit bureau, dat wij hierbij in vertaling weergeven.

waarvan u besluit al dan niet een regenjas mee te nemen — tot wat wij noemen „dienstverlening van het allergrootste belang” zoals waarschuwingen dat er een overstroming dreigt of een orkaan in aantocht is. Onze medewerkers in research en ontwikkeling moeten deze berichtgeving met de tijd laten meegaan. Daarom maken wij, waar wij kunnen, van de bestaande technische hulpmiddelen gebruik en vervangen wij verouderde machines met een snelheid van 100 woorden per minuut door moderne met een snelheid van 1000 woorden per minuut om zodoende het verstrekken van weerberichten te versnellen.

Er zijn vele andere wetenschappelijke hinderpalen die wij uit de weg moeten ruimen. Wij moeten apparatuur ontwerpen om de atmosfeer rond de aardbol te meten, wij moeten meer te weten zien te komen over de samenwerking tussen oceaan en atmosfeer alsook over de circulatie in de atmosfeer. Indien wij geen voldoende gegevens hebben om te beschrijven hoe deze atmosfeer momenteel is, kunnen wij de hoop wel opgeven, ooit betrouwbare voorspellingen op lange termijn te kunnen samenstellen zoals, bijvoorbeeld, hoe het weer de volgende winter zal zijn.”

Terwijl dr. White worstelt met kosmische vraagstukken, werkt zijn instituut gestadig door en verzet dagelijks een verbazingwekkende hoeveelheid werk.

Door het Analyse- en Voorspellingsinstituut in Suitland, Maryland, wordt dagelijks — per post en via radio, telefoon en telex — een overstelpende hoeveelheid gegevens ontvangen van bureaus elders, van automatische waarnemingsstations, van stations die peilingen verrichten in de bovenste luchtlagen, van militaire posten en, natuurlijk, van TIROS-satellieten. Meer dan

(vervolg op pagina 7)

Eén van de 130 kg zware TIROS-satellieten, met uitstekende TV-antenne, die iedere anderhalf uur een baan rond de aarde volbrengen op een afstand van 400 mijl. Hun groothoektelevisiecamera's kunnen een gebied van 600.000 vierkante mijl bestrijken, ongeveer de grootte van Alaska.

TWEDE ORIËNTATIE-BIJEENKOMST GEZAGVOERERS

15 t/m 18 september 1964
in hotel „t Kerckebosch”
te Zeist

Deelnemers, v.l.n.r., de heren: 1. P. J. Lugt, Afd. Training B.I.P.M.; 2. Th. F. Prause, Chef DFF; 3. L. F. van den Belt, Chef DFF; 4. J. W. Pieters, Gezagvoerder; 5. J. J. Schouten, Gezagvoerder; 6. D. Rodenburg, Directeur Shell Tankers N.V.; 7. W. A. Kleine, Gezagvoerder;

8. H. Faber, Gezagvoerder; 9. J. Ruyg, Gezagvoerder; 10. J. I. Boer, Gezagvoerder; 11. W. J. de Haan, Gezagvoerder; 12. F. Fekkes, Gezagvoerder; 13. A. Boddé, Gezagvoerder; 14. A. Verkerk, Gezagvoerder; 15. H. Aschmoneit, Cursusleider; 16. Ir. W. de Rhoter, Docent.

ONZE VLOOT-JUBILARISSEN

P. J. BAKKER
2e stuurman
1954 — 7.10 — 1964

J. VAN DER ZOUWEN
2e stuurman
1954 — 16.10 — 1964

A. J. SCHUMM
2e stuurman
1954 — 30.10 — 1964

R. N. GROEN
3e werktuigkundige
1954 — 13.10 — 1964

ER IS ANDER WEER OP KOMST

(vervolg van pagina 5)

40.000 van deze rapporten komen ieder etmaal uit vele delen van de wereld binnen.

Daar tijd een beslissende factor is bij analyse en voorspelling, waant men zich in de afdeling waar de gegevens worden verwerkt, in het redactie-bureau voor het stedelijk nieuws van de een of andere courant. Telexmachines stoten en ratelen, mannen lopen van bureau naar tekentafel, met de handen vol paperassen. Zij buigen zich over gegevens die zij raadplegen en tekenen vervolgens isobaren, die weerfronten, barometrische drukken en dergelijke weergeven, voor doorgifte aan meteorologische bureaus elders, die wijzigingen aanbrengen ter aanpassing aan de situatie ter plaatse.

Ongeveer de helft van dit werk is nu geautomatiseerd; deze automatisering vindt nog steeds voortgang. Wetenschappelijke formules zijn nu in de plaats gekomen van de praktische maar onnauwkeurige methoden en de knappe gissingen uit het verleden. In één vertrek maken mechanisch bewogen pennen in drie tot vier minuten nu enige van de bekende tekeningen met golvende lijnen; zij ontlenen hun gegevens rechtstreeks aan een computer.

Nadat zowel hoofd als machine zorgvuldig hebben nagedacht en bewerkingen hebben verricht in analyse- en voorspelafdelingen, komen de eindprodukten tevoorschijn: elke drie uur — het gehele etmaal en het gehele jaar door — kaartafdrukken van het weer in het land naar 750 bureaus; bovendien 50 kaarten die het weer aangeven op grotere hoogte — tot 100.000 voet — voor straalvliegtuigen en ook nog voor drie internationale radio-uitzendingen.

Deze worden nog aangevuld met speciale kaarten, zoals de weerbeeldkaarten, waarop de gebieden met slecht weer te zien zijn. In totaal worden er dagelijks 30 soor-

ten kaarten vervaardigd, die bijzonderheden geven over de 10.000 soorten weersomstandigheden die op één gegeven ogenblik in Amerika kunnen heersen.

Naast deze kolossale berichtgeving over het weer van dag tot dag, zijn er nog verscheidene speciale diensten, waarvan de belangrijkste en bekendste wel de waarschuwingdiensten zijn. Deze variëren van vorst- en bevroeringswaarschuwingen voor boeren en tuinders in de voorsteden tot alarmeringen voor winterstormen; van waarschuwingen voor brandgevaar wegens droogte, alsmede waarschuwingen wegens overstromingen en ten behoeve van de zeevaart, tot het tot de verbeelding sprekende opsporen van grillige en vernietigende tropische orkanen. Tornado's, tropische stormen en orkanen vernielen jaarlijks gemiddeld voor een kwart miljard dollar aan eigendommen in Amerika.

Deskundigen van het Weather Bureau hebben meer kennis van deze bijzondere stormen dan wie ook ter wereld. De verantwoordelijke man hier is dr. Robert Simpson, Waarnemend Hoofd van Research (zwarte stormen). Dr. Simpson is reeds lang geleden begonnen met het bestuderen van orkanen, in die vrijgevochten dagen toen het weer nog „beslopen” werd en je te weten kwam hoe de zaken er voor stonden door er naar toe te gaan.

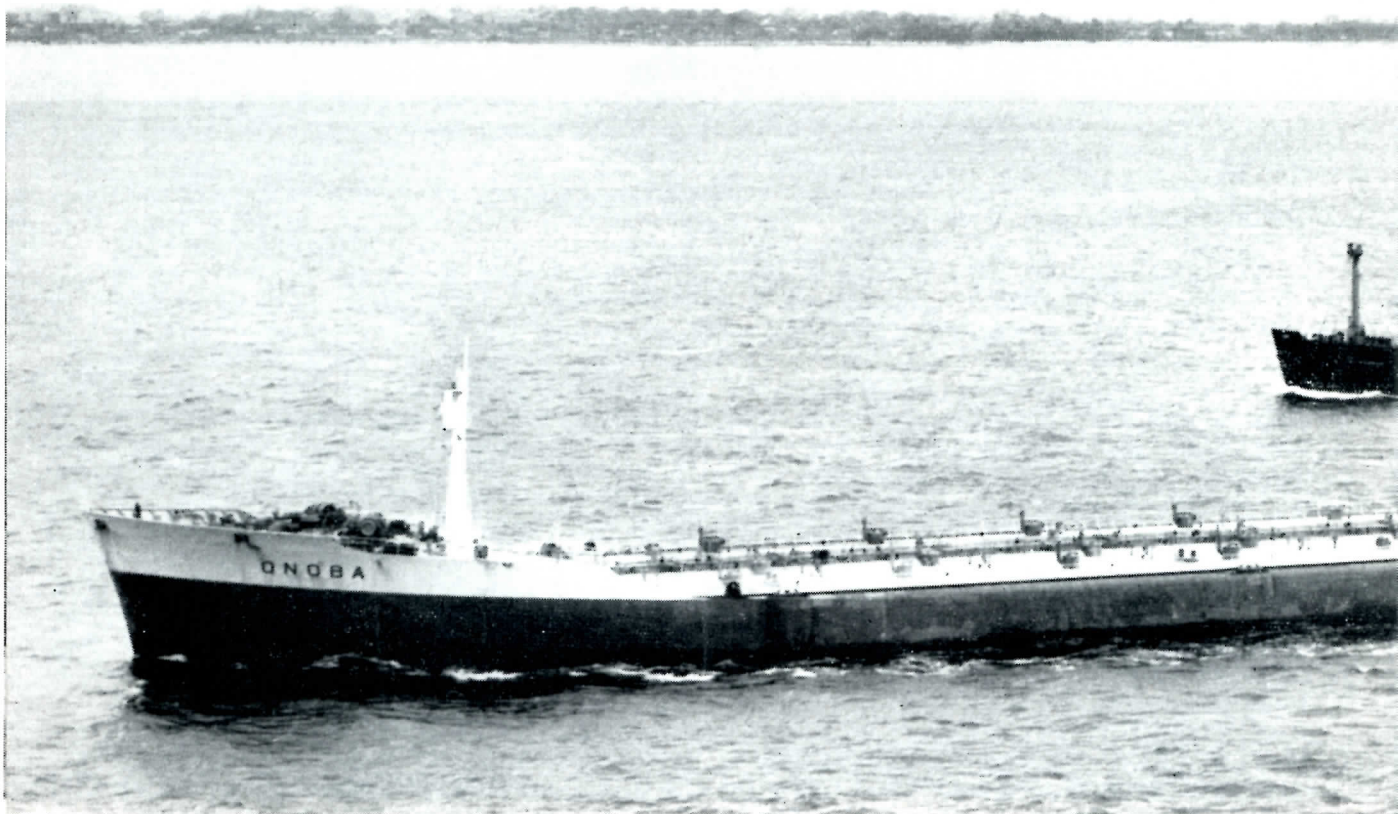
„Destijds”, aldus roept hij zich voor de geest, „ging ik „op de rug” van de militaire vliegtuigen mee. In 1947 klom ik in een gloednieuwe B 29 en wij probeerden over de top van een orkaan, ter hoogte van Bermuda, heen te vliegen. Wij klommen tot 40.000 voet maar kwamen niet boven de top uit. Dat gaf me enig inzicht in de afmetingen van deze kolossale dingen. Tussen twee haakjes, diezelfde storm verplaatste zich en vernietigde onze orkaanvoorspellingsstations in Miami en New Orleans. Een paar jaar later speelden wij het klaar om midden in een tyfoon ter hoogte van Guam terecht te komen — tyfoon is een uitdrukking die in de Pacific voor orkaan wordt gebruikt — en we bleven er 14 uur in. Wij gingen door het oog en toen we de het verst weggelegde buitenzijde bereikten, zweepten de stormwinden ons toestel met 32,16 voet/sec.² omhoog. Op die manier wil ik toch liever niet meer met de kracht van dergelijke natuurverschijnselen kennismaken.

Nadat we wat meer kennis hadden vergaard omtrent het algemene karakter van deze orkanen, ontwikkelden wij, omstreeks 1956, een methode om, per seconde, de eigenlijke afmetingen van het oog vanuit een vliegtuig vast te leggen. Onze eerste opgave was, vast te stellen hoe de krachten van een orkaan vrijkomen; wij kwamen tot de slotsom dat een orkaan eigenlijk alleen een enorme hoeveelheid hitte van de zee naar de atmosfeer overbrengt. Deze hitte is geconcentreerd in de bovenste laag van de storm, waar zij de aanstichtster is van de winden die vervolgens ontstaan. Deze diepe laag stormwinden — soms wel 20.000 voet — maakt dat de orkaan zo'n enorme vernietigende kracht heeft.”

ONZE WAL-JUBILARESSE

Mevrouw
J. S. de Ronde-Nieveld
Sectie DFF/3
1954 — 1.9 — 1964

Het s.s. „Onoba” in Straat

TIROS-satellieten hebben met veel succes vroegtijdige waarschuwingen betreffende orkanen doorgegeven. Daar deze stormen bij de evenaar ontstaan in gebieden waar nagenoeg geen weerstations voorkomen, kwamen de eerste waarschuwingen meestal pas door nadat een storm een schip of een eiland had getroffen. Toen TIROS III in 1961 verscheen, had zij orkaan Esther al twee dagen eerder opgemerkt dan volgens de snelst mogelijke conventionele methode mogelijk zou zijn geweest. Op één dag in september registreerde zij vijf orkanen en tyfonen in verschillende delen van de wereld.

Hoezeer het vorengaande alleen reeds het nut van weer-satellieten aantoonde, toch is het slechts een deel van hun volledige waardevolle betekenis. Zij zijn niet alleen een aanvulling van ons gebruikelijke systeem voor het verzamelen van atmosferische gegevens, doch zij helpen tevens de meteorologen bij het verzamelen van gegevens waardoor dezen in staat zijn zich een beeld te vormen van de gehele atmosfeer zoals deze zich langs de aardbol beweegt. Wanneer het satelliet-programma een volledig toezicht op de aardbol mogelijk zal maken — wellicht in de loop van 1965 — en wanneer er nog meer geperfectioneerde meetinstrumenten zijn ontworpen,

zullen de alsdan verkregen gegevens waarschijnlijk van veel meer waarde zijn voor de research dan de huidige praktische resultaten van het programma. De huidige metingen van de satelliet omvatten de uitwisseling van straling tussen zon, aarde en ruimte, alsook de bedekingsgraad van de aarde. Deze metingen strekken zich nog niet uit tot temperatuur, wind, druk en neerslag, welke gelukkig echter op de meest verfijnde wijze vanaf de begane grond worden gemeten.

TIROS, een afkorting voor Television Infra-Red Observation Satellite, is een der meest geslaagde satelliet-systemen. Het is het eerste effectief in bedrijf zijnde systeem, dat geregeld gegevens uitzendt, welke onmiddellijk worden gebruikt. Alle 8 TIROS-satellieten zijn nog in hun baan; daarvan werken TIROS VII en TIROS VIII nog. Deze satellieten werden het eerst ontwikkeld in het NASA Goddard Space Flight Center in Greenbelt, Maryland. NASA en het door Weather Bureau speciaal in het leven geroepen National Weather Satellite Center delen de lopende kosten van dit programma. Het jaarbudget van het Satellite Center bedraagt gemiddeld dertig miljoen dollar, dat in de wereld van de projectielen een bescheiden bedrag mag worden genoemd, speciaal wanneer men daartegenover

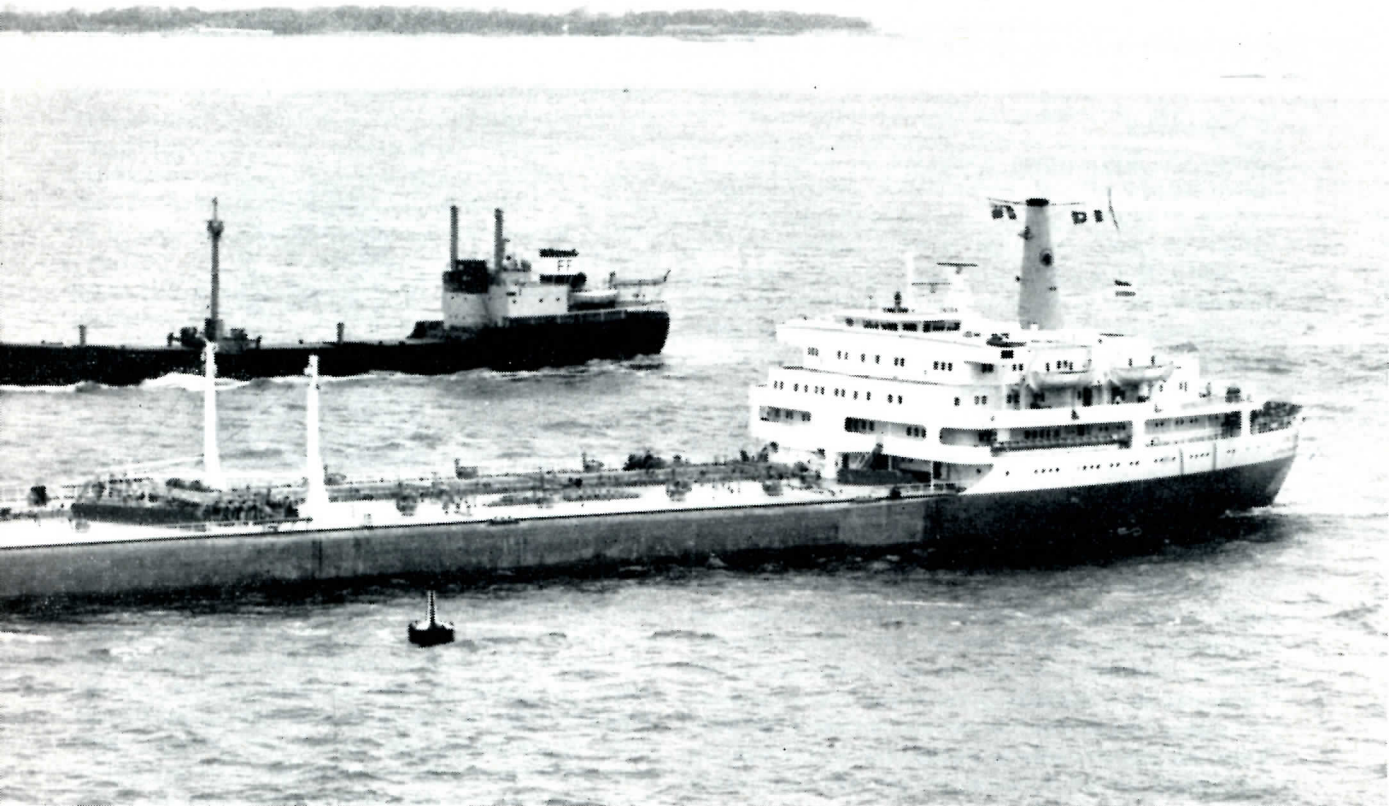

Foto van Skyfotos Ltd., Lympne Airport, Kent.

Dover — eind juli 1964.

stelt de mogelijke besparingen welke het programma kan bewerkstelligen.

Elk van deze weer-ogen weegt ongeveer 130 kg en lijkt op een grote trom met uitstekende TV-antenne. Zij volbrengen iedere anderhalf uur een baan rond de aarde op een afstand van 400 mijl. Alle satellieten zijn uitgerust met groothoek-televisiecamera's, sommige bovendien nog met normale TV-camera's. Een groothoek-lens bestrijkt een gebied van 600.000 vierkante mijl, ongeveer de grootte van Alaska; een normale camera bestrijkt 200.000 vierkante mijl, bijna de grootte van Texas.

De televisiesignalen worden of rechtstreeks naar stations op de aarde gezonden of opgenomen op een miniatuur bandopname-apparaat, dat deze gegevens opleest als de satelliet het station op de aarde dichter dan 1500 mijl is genaderd.

Het andere systeem dat toezicht uitoefent, infrarode apparatuur (welke niet in TIROS VIII is aangebracht), meet de hoeveelheid zonne-energie welke door delen van de dampkring wordt geabsorbeerd en gereflecteerd. Deze gegevens worden ook op de band vastgelegd en worden op vanaf de aarde gegeven bevel afgedraaid.

In weerwil van haar niet te miskennen succes heeft de TIROS-satelliet altijd een groot nadeel gehad. Zij heeft

een vaste positie in de ruimte in plaats van zich naar de aarde te richten. Daardoor neemt zij veel foto's uit hoeken variërend van loodrecht af, in plaats van recht naar beneden. Deze foto's maken derhalve ingewikkelde verbeteringen noodzakelijk. Te beginnen met TIROS IX, welke volgens de plannen vóór het eind van 1964 in haar baan zal gaan, zal dit worden verholpen. De camera's zullen in de rand worden geplaatst en zij zal als een wiel door het luchtruim rollen, waarbij zij alleen foto's neemt als elke camera recht naar beneden, naar de aarde, wijst.

„Spoedig zullen wij de meetapparatuur hebben”, aldus dr. White, „waarmede wij voor de eerste maal in staat zullen zijn het weer overal ter wereld gade te slaan. Gegevens die ons bereiken door middel van satellieten, raketten, ballons, radar en vliegtuigen, alsmede gegevens verkregen uit grond- en zee waarnemingen zullen het weerbeeld over de gehele aardbol te zien geven. Wij moeten onze waarnemingen vanaf de begane grond uitbreiden en zijn nu in overleg met de World Meteorological Organization doende om de verspreide nationale stations in een internationaal systeem te verenigen”.

ER IS ANDER WEER OP KOMST

Weermodellen

„Naast de instrumenten nodig om de dampkring te meten hebben wij ook weermodellen, die voortdurend verbeterd worden. Op den duur zullen daardoor temperatuur en weer op lange termijn kunnen worden voorspeld. Wij kunnen deze modellen ook omgekeerd gebruiken. Door in één ervan iets te veranderen, kunnen wij constateren wat voor invloed dit op het weer heeft, waardoor wij tot een beter begrip komen, hoe er weersveranderingen kunnen optreden”.

Het weermodel dat dr. White bespreekt is samengesteld uit een groep wiskundige vergelijkingen betrekking hebbende op de fundamentele natuurkundige krachten die in de dampkring een rol spelen, zoals het overbrengen van hitte van zon naar aarde, de circulatie van deze hitte in de dampkring en de terugstraling in de ruimte. Ideaal gezien, zouden deze formules de dampkring in het laboratorium brengen en een kunstmatige dampkring scheppen die met de werkelijkheid overeenkomt. De formules worden, in de vorm van 15.000 instructies, in STRETCH gevoerd, een van de grootste en snelste thans beschikbare computers. STRETCH krijgt ook gegevens over de windsnelheid en -richting, de vochtigheid en de temperatuur gemeten op 10.000 punten van het aardoppervlak; boven die punten, afzonderlijk gemeten in negen hogere luchtlagen, tot een hoogte van 100.000 voet, ontvangt STRETCH deze gegevens eveneens. In totaal beschikt STRETCH over 400.000 van elkander onafhankelijke gegevens die de dampkring rond de aarde op onverschillig welk tijdstip beschrijven. De computer krijgt de opdracht, zo voorzichtig mogelijke — doch klaarblijkelijk juiste — voorspellingen samen te stellen, elke voorspelling voor slechts vijf minuten vooruit. Op grond daarvan maakt de computer wederom een voorspelling voor vijf minuten vooruit enzovoorts; zij verricht 10 miljard bewerkingen voor een voorspelling van één dag en ongeveer een biljoen bewerkingen voor een voorspelling voor 100 dagen.

Modellen van Smagorinsky

De voor dit project verantwoordelijke geleerde is dr. Joseph Smagorinsky, hoofd van het General Circulation Research Laboratory van het Bureau, die het werk voortzet van drie pioniers van atmosferische modellen, met wie hij in het begin van de vijftiger jaren heeft gewerkt in het Institute for Advanced Study in Princeton: dr. Jule Charney, dr. Norman Phillips en dr. John von Neumann.

Dr. Smagorinsky, een grote man, met bril en pijp, spreekt over zijn werk met de nauwgezetheid van een computer.

„De gegevens welke het Bureau nodig heeft”, zegt hij,

„vormen niet de onmiddellijke drijfveer van ons werk. Wij zijn hier om tot een beter begrip te komen van de dampkring als natuurkundig stelsel. Daartoe nemen wij zeer zuivere gegevens over de dampkring, brengen deze in onze modellen en bewerken ze. Indien wij succes hebben, kunnen enkele wetenschappelijke hinderpalen uit de weg worden geruimd, die op het ogenblik nog een beletsel vormen om de geleidelijke veranderingen in de dampkring te kunnen voorspellen.

Eén voorname vraag is in dezen dezelfde als de vragen aanzien van de groei van de mens: Waarom heeft nagenoeg een ieder een hoofd, vier ledematen, en vijf vingers aan elke hand? Waarom regelt de dampkring zich binnen meetbare grenzen van deze aard?

Om dit vast te stellen voeren wij een elektronisch model van een dampkring in de STRETCH wanneer deze geheel in ruststand is. Daarna verschaffen wij energie, door het elektronisch equivalent van de zon aan te zetten. Omdat de evenaar meer hitte van de zon ontvangt dan afgeeft en de polen meer hitte afgeven dan zij ontvangen, ontwikkelen zich golven in de atmosfeer die de overtollige hitte overbrengen van evenaar naar pool. Wij hebben vastgesteld dat deze golven zekere kenmerkende eigenschappen hebben, in een bepaalde reeks, evenals bij de menselijke groei. Bijvoorbeeld, op een hoogte van 20.000 voet gemeten, heeft ieder golfpatroon ongeveer vijf toppen. Het golfpatroon toont ook een bepaalde overeenkomst met de luchtstroming bij straalmotoren en met de hoge en lage drukgebieden op het aardoppervlak.

Wij hebben modellen die op een 24- of 48-uur-schaal werken en andere waarvoor geen tijdslimiet is genomen, dit omdat de atmosferische factoren naar gelang van de tijd variëren. Bij een voorspelling voor twee dagen, bijvoorbeeld, is het niet belangrijk of de zon schijnt op een bepaald deel van de aarde dat je aan het onderzoeken bent. Bij een model op lange termijn echter, is de zon een kleine maar voortdurend betekenisvolle factor”.

Geleerden in het General Circulation Research Laboratory stellen voorspellingen samen met hun modellen en vergelijken deze modellen dan met het werkelijke weer. Enkele nevenresultaten van hun werk, zoals formules voor neerslagvoorspellingen op korte termijn, worden reeds gebruikt in de bedrijvige ruimten in Suitland waar het weer wordt voorspeld.

Doch waar het zijn eigen werk betreft, doet dr. Smagorinsky geen voorspellingen. „Ons streven op dit ogenblik”, zo zegt hij, „is het opsporen van storingen. Wij vervaardigen modellen, beproeven ze en gaan de daarmee verkregen resultaten na. Dan formuleren wij de werkwijze opnieuw, nemen de factoren nogmaals in aanmerking en herhalen”.

Al deze werkzaamheden van het Bureau, evenals het werk van andere weerkundigen, zal ongetwijfeld leiden tot een flinke stap vooruit in onze kennis over de damp-

IN MEMORIAM

Matroos o/g W. Blokland

Op 14 september jl. ontvingen wij van de gezagvoerder van het s.s. „Kara” het ontstellende bericht dat matroos o/g Willem Blokland na een zeer korte ziekte aan boord was overleden.

Na overleg met de Radio-Medische-Dienst heeft de gezagvoerder nog getracht de dichtstbijzijnde haven Freetown te bereiken doch de toestand van de heer Blokland verergerde dermate snel dat bij aankomst aldaar medische hulp van de wal niet meer mocht baten.

De begrafenis vond in de namiddag van de 15de september te Freetown plaats en werd bijgewoond door kapitein, officieren en scheepsgezellen van de „Kara” alsmede door vertegenwoordigers van ons agentschap en autoriteiten ter plaatse.

De heer Blokland trad op 12 juli 1963 bij onze Maatschappij in dienst als jongen algemene dienst.

Per 22 juni 1964 werd hij bevorderd tot matroos o/g.

Hij bereikte de leeftijd van 18 jaar.

Mede namens alle opvarenden van onze vloot betuigen wij de nabestaanden onze oprechte deelneming met dit zware verlies.

kring en over de daarin heersende weersomstandigheden. Spoedig zullen meteorologische geleerden de antwoorden kunnen geven op vragen die worden gesteld omtrent de hitte welke de aarde beschikbaar heeft, de circulatie van de atmosfeer rond de aardbol, de verhouding lucht - zee en het klimaat. Dr. Simpson ziet reeds de buitenzijde van het oog van orkanen in zijn project Stormfury.

„Juist die concentratie van hitte in een orkaan”, zegt hij, „is zijn Achilleshiel. Zonder die hitte is er geen storm meer. Deze hitte in de bovenste kern van de orkaan bepaalt op unieke wijze het gevoelige — soms op de uiterste grens gelegen — evenwicht van krachten welke het vernielende stelsel van winden in de benedenlagen in stand houdt. Zelfs een kleine verandering in deze verhitte lucht kan al tweeeebrenge dat de cirkel van maximumwinden groter wordt. Hierdoor worden de vernietigende krachten van deze winden geringer, evenals een pirouetterende schaatser langzamer gaat wanneer hij zijn armen uitspreidt. Wij behandelen de buitenzijde van het oog van de orkaan daarom met zilverjodide, in een poging zo te zeggen, om de pupil te verwijderen”.

De antwoorden op deze weerkundige vragen zullen nieuwe problemen met zich brengen. Niemand weet dit beter dan dr. White, die naast de weerman van het Amerikaanse volk, nu tevens Federaal Coördinator voor Meteorologie is, met de bevoegdheid om duplicering tegen te gaan en de organisatie te stroomlijnen van de 13 Regeringsbureaus die alle bij de weervoorspelling wat te zeggen hebben.

„Ik kan nu reeds wel zeggen dat de toekomstige problemen van tweeeerlei aard zullen zijn”, zegt dr. White beslist, „van sociale en van wetenschappelijke. Aan de sociale problemen zitten ook nog economische en wettelijke kanten. Een vraagstuk waarvoor wij ons reeds in de onmiddellijke toekomst gesteld zien, houdt

verband met de verontreiniging van de natuur rondom ons — rioolwater in rivieren, smog, en al dat fraais. Een dergelijke verontreiniging mag eenvoudig niet toenemen. Bovendien, naarmate de behoefte van ons land aan uitermate gespecialiseerde meteorologische diensten toeneemt, moeten wij er wel voor zorgen dat er een scherpe lijn wordt getrokken tussen de verantwoordelijkheden van het Weather Bureau en de werkzaamheden van speciale meteorologische diensten die hun gegevens van weerkundigen in de privé-sector ontvangen. Naar mijn mening eindigt onze verantwoordelijkheid nadat wij weerberichten en waarschuwingen hebben samengesteld en verzonden, waarbij wij ons er vooral van hebben vergewist dat deze, ten gerieve van het publiek, snel ter beschikking zijn van de massacommunicatiemiddelen; het bedrijfsleven kan zich voor de gespecialiseerde dienstverleningen welke het verlangt, tot de meteorologische diensten in de privé-sector wenden”.

Wie krijgt regen?

„Indien het doenlijk is invloed uit te oefenen op het weer — en de mogelijkheid is klein, doch zij is er — zullen er zich economische en wettelijke problemen zonder weerga voordoen. Als wij iets met het weer kunnen doen, wie beslist dan wát wij doen? Indien wij het kunnen laten regenen waar wij willen, zal dit goed zijn voor iedereen op wie die regen neerkomt? Wij verdiepen ons reeds in deze problemen.

En wat betreft onze wetenschappelijke problemen met betrekking tot natuurkunde en meteorologie”, besluit dr. White met een snelle glimlach, „wij beschouwen die als een uitdaging. Ik persoonlijk zie dit bestuderen van de dampkring die ons omringt en ons staande houdt, en die, zoals denkbaar is, er toe kan leiden dat wij het weer kunnen veranderen, als een van de grootste avonturen van de mens”.

HOMER-PAGE

O.V.S.T.-NIEUWS

JEUGDIGE SENIOREN—OUDERE JUNIOREN
VAN SHELL TANKERS N.V. 4—1

Op vrijdagavond 4 september jl. vond op het sportpark „De Vijf Sluizen” te Vlaardingen onder ideale weersomstandigheden het treffen plaats tussen twee voetbalteams van het Shell Tankers kantoor, te weten een jeugdige senioren- en een oudere junioren-elftal van respectievelijk boven en onder 35 jaar.

De junioren, die mochten aftrappen, ondervonden direct al zeer veel tegenstand van de senioren. Immers de ene aanval na de andere golfde op het junioren-doel af. Na circa tien minuten spelen resulteerde een aanval in een bliksemsnelle actie over de rechtervleugel met het gevolg 1—0. Dit doelpunt werd met gejuich, gebel en getoeter van het talrijke publiek onthaald. Deze aanmoedigingen prikkelden de senioren tot nog meer glorierijke daden, want luttele minuten na het eerste volgde het tweede doelpunt. Echter nog vóór de rust konden de junioren tegendoelpunten zodat de ruststand 2—1 werd.

BIJ DE FOTO:

Keeper P. Verschut — DFF/1 — redt het „senioren-doel”.
V.l.n.r.: J. G. Holtrop — DFP/32; M. L. van Oorschoot — DFP/32; A. H. W. Karelse — DFP/1; I. J. A. van Dommelen — DFT/5; G. W. Bakker — DFT/6; F. Voogt — DFT/5; H. P. Kleiss — DFT/2; Keeper P. Verschut — DFF/1; A. H. van de Wal — DFP/32; F. Haak — DFT/5-grensrechter.

Na de thee ging de strijd gelijk op en waren de doelen om beurten in gevaar. Het laatste kwartier — er werd 2 × een ½ uur gespeeld — werd op speciaal verzoek aan alle spelers — dus ook de reserves — toegestaan mede te spelen. De verhouding werd toen 16 senioren tegen 12 junioren. Dit had tot gevolg dat de druk op het junioren-doel toenam. Doelpunten konden niet uitblijven en de eindstand werd bereikt met een 4—1-overwinning van de senioren. Hierbij zij aangetekend dat de senioren-keeper op grootse wijze een strafschoep stopte.

Tenslotte dank aan de velen die van hun belangstelling blijken gaven. Door het grote aantal supporters kreeg het geheel een zeer gezellig karakter, hetgeen ook in het veld tot uiting kwam.

NIEUWS VAN DE VIJF AZEN CLUB

24 Augustus 1964 was een geluksdag voor de heer G. Veldt, wnd. 2e werktuigkundige aan boord van het s.s. „Onoba”.

De gezagvoerder schreef ons hierover het volgende:

„Op 24 augustus te Sriracha, tijdens het dagelijks knobbeltje aan de bar, werd door de wnd. 2e wtk. G. Veldt in de eerste worp vijf azen op tafel gedeponeerd.

Een groot deel van de etat-major was hierbij aanwezig en de reactie leek dan ook aanvankelijk op een soort Indiaans oorlogsgehuil, dat weldra overging in een meer vreugdevol en meevoelend geluid waarbij het gelukkige „slachtoffer” zich manmoedig aansloot.

Het behoeft natuurlijk geen betoog dat over dit voldongen feit nog enige tijd druk werd nagepraat.”

Wij wensen de heer Veldt geluk met zijn succesvolle gooi, die hem in de gelederen van de V.A.C. heeft doen belanden.

Zijn boekenbon ligt al voor hem gereed.

...dit wilde mijn vrouw zo...

MET PENSOEN

Op 1 oktober 1964 namen wij afscheid van hoofdwerktuigkundige T. van den Berg, die met ingang van deze dag van een welverdiend pensioen ging genieten.

De heer Van den Berg trad reeds op 18-jarige leeftijd, en wel op 2 juni 1930, als 5e werktuigkundige in dienst van onze Maatschappij en kan thans terugzien op een dienstverband van ruim 34 jaar. Op 4 juli 1930 vertrok hij naar Engeland om in Shellhaven aan boord van de „Megara” te monstren.

Op dit schip heeft hij ruim vijf maanden dienst gedaan, waarna hij nog 1½ jaar als 5e werktuigkundige heeft gevaren.

Vanaf juli 1932 deed hij achtereenvolgens als waarnemend vierde, derde en tweede werktuigkundige dienst, voordat hij in 1933 voor de eerste maal met verlof ging. Tijdens dat verlof behaalde de heer Van den Berg het diploma „A”. Gedurende de daaropvolgende dienstperiode, t.w. op 1 augustus 1934, werd hij aangesteld als vierde en op 1 augustus 1936 als derde werktuigkundige.

In juli 1937 kwam hij wederom met verlof en behaalde het diploma „B”, waarna hij als tweede werktuigkundige werd geplaatst op de „Miralda”.

De oorlogsjaren 1940/45 bracht de heer Van den Berg in Nederland door en vier maanden na afloop daarvan werd hij wederom als tweede werktuigkundige op onze vloot geplaatst, achtereenvolgens op het m.s. „Sunetta” en m.s. „Ondina”.

Vanaf juli 1947 heeft hij als waarnemend hoofdwerktuigkundige dienst gedaan, waarna op 1 juli 1949 zijn permanente aanstelling in deze rang volgde.

Hij heeft als hoofdwerktuigkundige tot 1961 hoofdzakelijk in de Oosterse wateren gevaren en wel op de „Erinna”, „Cleodora”, „Chama”, „Etrema”, „Clavella”, „Taria” en „Omala”.

Vanaf 1961 heeft hij van de volgende motorschepen het beheer over de machinekamer gehad: „Crania”, „Abida” en tenslotte de „Acmaea”, op welk schip hij twee dienstperiodes volbracht, waaronder zijn laatste.

Hij monsterde op 4 juli 1964 in Curaçao van de „Acmaea” af en kwam met de „Camitia” naar Rotterdam.

Wij wensen de heer Van den Berg nog vele gelukkige jaren van goede gezondheid toe temidden van allen die hem dierbaar zijn.

T. VAN DEN BERG
Hoofdwerktuigkundige
2.6.1930 — 30.9.1964

Op donderdag, 27 augustus jl., werd de opname van het maandelijke groetenprogramma voor opvarenden van onze vloot nu eens niet in de studio van Radio Nederland Wereldomroep te Hilversum, maar op „Shellterrein” gemaakt, en wel in de kantine van het Koninklijke/Shell Laboratorium te Amsterdam. Ditmaal waren uitgenodigd familieleden van officieren en scheepsgezellen van respectievelijk s.s. „Korovina” en s.s. „Kalydon”.

Door het fraaie zomerweer en vooral door de hartelijke ontvangst in het K.S.L.A., waar de heren van de Interne Dienst alles op alles zetten om het de aanwezigen aan niets te doen ontbreken, was iedereen in de beste stemming, wat zijn weerklank vond in het uitspreken van de groeten. Alle moeite werd tenslotte ten volle beloond door het bericht van beide schepen dat de programma's goed werden ontvangen.

De foto werd gemaakt tijdens het optreden van het „Leedy trio” met zang van Conny van den Bos.

In het midden, staande, gastvrouw Teddy Scholten.

vlootpersoneel/personalia

(in de periode 16.8 t/m 15.9.1964)

GEHUWD:

- 20.8: F. Bakker, 5e wtk., met Mej. J. Flapper;
28.8: J. S. R. Mulder, 4e wtk., met Mej. A. C. Hamburg;
20.8: H. van Ommering, 5e wtk. met Mej. H. Groenenberg;
1.9: J. Slottje, 4e wtk., met Mej. J. Jeurink;
3.9: R. Groeneveld, 3e wtk., met Mej. A. L. de Jong.

GEBOREN:

- 18.8: Desirée, dochter van R. M. F. van den Berg, 2e wtk., en Mevr. D. N. van den Berg-van Noorden;
22.8: Jeanette Adriana, dochter van W. K. van Bezooijen, 5e wtk., en Mevr. A. H. van Bezooijen-Ratsema;
6.9: Stella, dochter van J. L. 't Mannetje, 2e wtk., en Mevr. P. A. 't Mannetje-Kruik;
12.9: Michel Edwin, zoon van J. D. Slink, en Mevr. G. Slink-Wijtsma.

MET VERLOF:

- Gezagv.: J. J. Schouten, K. Prins, A. A. van Ingen, A. Boddé, G. P. Paulussen, A. Verkerk, F. Fekkes, H. E. Glansbeek.
1e stl.: E. H. Brameijer, F. Menninga, J. P. Jongbloed, W. Croes.
2e stl.: T. Borsboom, H. K. Paauw, J. J. van Schagen, E. Moll;
3e stl.: M. de Graaf, J. H. F. Franken, L. A. Groendijk, A. L. A. M. Wilmering, W. Drost, D. J. van der Mast, C. J. Clarisse, R. A. Kattenburg Schüler, P. F. L. Schölvinc, L. D. J. van Zuilekom.
4e stl.: J. Okkema, J. de Kok, A. P. J. Schets;
II. stl.: M. Stammes, C. Verburt, G. A. M. Dorren, H. Bijvank;
Hfd.wtk.: A. Bollen, J. Broersen, F. in 't Veld, G. Bravenboer, P. Scherpenzeel, M. J. Moerland;
2e wtk.: H. E. Nijzink, C. L. Fehrmann, H. W. van Diepen, T. C. F. Bijkerk;
3e wtk.: H. Buiten, E. Jousma.
4e wtk.: J. Slottje, J. L. Zieck, R. A. Risseeuw, J. P. L. Marcussen, N. C. van der Vecht, W. D. Hoogland, F. G. Krijgsman, S. Warmenhoven;
5e wtk.: J. Homminga, J. P. Kalkman, A. J. Koelewijn,

ZEILWEDSTRIJD IJSELMEER

Tijdens de zeilwedstrijden voor koopvaardisloepen welke elk jaar door de Kon. Marine Jacht Club te Den Helder worden georganiseerd werd het plan geopperd om de ontmoetingen tussen de sloepen met een hogere frequentie te doen plaats vinden. Naar aanleiding hiervan werd op zondag 13 september jl. een onderlinge wedstrijd op het IJselmeer georganiseerd tussen Shell Tankers, Stoomvaart Mij. Nederland en V.N.S. De vierde in Amsterdam gestationeerde sloep (K.N.S.M.) was bij gebrek aan bemanning helaas verhinderd hieraan deel te nemen.

Dank zij de vriendelijke bemiddeling van Kapt. Verbaan van de S.M.N. troffen de resp. bemanningen hun boot 's-zondags om 10 uur in het haventje van Durgerdam. Na enig beraadslagen gebogen over een kaart van het IJselmeer werd besloten tot het zeilen van een driehoeksbaan, waarvan de top lag in het Buiten-IJ en de basis werd gevormd door een lijn van het eiland Pampus naar een lichtboei onder Marken.

Er stond een aangenaam NNO-briesje, waardoor het rak van het Buiten-IJ naar Pampus pal in de wind lag. Dankzij een bijzonder slechte start, circa 11 uur, van de S.T-sloep „Onoba” kon de „Samalona” (S.M.N.) de leiding nemen met de „Randfontein” (V.N.S.) als goede tweede. Eerst onder Pampus gelukte het de „Onoba” enigszins „bij de mensen” te komen en in het daarop volgende aan het windse rak zelfs de leiding over te nemen (zuiver een zaak van goede navigatie!). Op het laatste voor de windse „been” terug naar het Buiten-IJ (zie foto) deed de „Samalona” nog verwoede pogingen onze sloep te passeren doch alle aanvallen konden worden afgeslagen, zodat de „Onoba” om 13.55 uur als eerste in Durgerdam afmeerde, na enkele minuten gevolgd door de „Samalona”, terwijl de „Randfontein” de rij sloot.

Mede dank zij het stralende zeilweer kunnen alle deelnemers op een leerzame en bijzonder genoeglijke wedstrijd terugzien.

Bij het afscheid in Durgerdam waren „vriend en vijand” het er dan ook roerend over eens, dat de volgende ontmoeting niet te lang op zich moet laten wachten. De bemanning van de „Onoba” bestond uit de heren: J. W. van den Berg, D. de Lely, J. E. Rakers en C. J. van de Weijer.

De „Onoba” aan de finish. Aan het roer de heer J. W. van den Berg, aan de fokkeschoot de heer J. E. Rakers, op de voorgrond de heer D. de Lely.

- B. Oudkerk, S. J. Punt, A. J. Hulzebos, C. G. de Groot, R. D. Bleeker;
- II. wtk.: J. H. M. A. van Jaarsveld, J. H. Nijhuis, R. B. Scherjon, H. Japin, H. Blankvoort, M. J. Parent, H. L. Duivelaar, R. Sloof, H. A. M. Heijens, J. W. Heiligers, P. A. de Zwarte, J. C. Ganzinga, W. P. Volker.

IN NEDERLAND AANGEKOMEN:

- Bootsman: G. J. Danker.
 1e Pompman/bankw.: H. v. Ommering.
 Bankwerker: O. E. v. d. Hoeven.
 Chef hofm.: W. Henderson, L. H. H. L. Leithuysen,
 M. v. Hagen, H. Vrugt.

TEWERKSTELLINGEN EN OVERPLAATSINGEN:

- m.s. Abida*: chef hofm. P. S. L. Donders;
m.s. Acmaea: 2e stm. R. Jousma, II. stm. F. Kuijt,
 II. wtk. A. van Rijswijk;
m.s. Acteon: 2e wtk. J. Heymans.
s.s. Arca: II. stm. E. L. de Ruiters, II. stm. W. de Boer,
 5e wtk. R. J. Doorneveld; chef hofm. H. J. Nuis;
m.s. Camitia: hfd.wtk. P. F. Geel, 4e wtk. H. J. Kievit,
 5e wtk. W. Th. M. van Goor, II. wtk. R. Smits;
m.s. Crania: 1e stm. J. W. Bakker, wnd. hfd.wtk. J. E.
 Weidema, 4e wtk. R. van den Berg.
s.s. Kalydon: 4e stm. G. J. Knol, II. stm. J. G. Leenders;
 5e wtk. P. Zandstra, II. wtk. C. J. van der Geest;
 bootsman H. L. Klop.
s.s. Kara: chef kok L. J. W. Broenink;
s.s. Kenia: 4e stm. H. W. van Loon; II. wtk. T. Scholte;
s.s. Kermia: II. stm. J. Priester, wnd. 4e wtk. F. Fresow,
 II. wtk. H. Ruitenbeek;
s.s. Khasiella: 2e stm. M. A. Messelaar, II. stm. F. J. M.
 Donker, 4e wtk. M. F. Koens, 5e wtk. C. Loman,
 II. wtk. G. van Dalen.
s.s. Kopionella: gezagv. N. H. van der Heiden, 3e stm.
 E. C. T. M. Houtman, wnd. 4e wtk. L. P. A. de
 Winter;
s.s. Koratia: II. stm. J. G. Wientjes, 5e wtk. C. A.
 Douwes, 5e wtk. J. H. S. van der Pas, II. wtk. J.
 Kossen, telegrafist J. C. M. de Ruyter; bankwerker:
 J. Punt;
s.s. Korovina: 3e stm. W. van den Born, wnd. 4e wtk.
 L. J. Verwey, 5e wtk. J. A. Lammerts;
s.s. Kosicia: wnd. 3e stm. G. Gerritse, II. stm. W.
 Beekman, hfd.wtk. J. H. M. Hanssen, 4e wtk. A.
 M. C. Ras, 5e wtk. H. Doff, II. wtk. M. K. Jansen,
 1e pompman/bankw. A. A. v. d. Sluis, 2e pomp-
 man/bankw. J. Slob;
- s.s. Kosmatella*: gezagv. E. J. Stapper, 3e stm. J. P.
 Hendriks, 4e stm. E. P. Kooijman, II. stm. J. I.
 Boon, II. wtk. P. van Huffelen, telegrafist B. J.
 Oskamp, chef hofm. J. L. v. Oyen;
s.s. Krebsia: gezagv. P. C. D. Sandee;
s.s. Ondina: 3e stm. H. Steenstra, II. stm. W. A. Ver-
 gouw, wnd. 3e wtk. W. Vroling, 5e wtk. C. J. Th.
 Baarslag, 5e wtk. H. van Ommering, II. wtk. W. S.
 M. Drent;
s.s. Philidora: 1e stm. C. Vessies, 4e wtk. A. R. F. van
 der Steen, II. wtk. W. Verhagen;
s.s. Philine: 2e stm. H. A. Kuling, 2e wtk. R. Praaste-
 rink, II. wtk. D. J. Plate;
s.s. Philippia: 4e stm. M. F. D. Becx, II. wtk. J. C.
 Stenekes;
s.s. Sepia: hfd.wtk. K. Toereppel, 4e wtk. A. W. van
 Wijnen, II. wtk. L. Boone;
s.s. Vasum: 4e stm. A. J. de Kraker, hfd.wtk. D. P.
 Koudenburg, 3e wtk. J. Visser, 4e wtk. E. Hoog-
 vorst, II. wtk. J. C. Lanser, telegrafist A. Weldering,
 chef hofm. H. Scharloo, chef kok C. G. M. van
 Schuppen, bootsman M. J. v. d. Neut, 1e pompman/
 bankw. H. E. Tjon a Tjouw, 2e pompman/bankw.
 P. Niezing, bankwerker W. C. Michies;
s.s. Viana: gezagv. W. de Beer, 3e stm. H. H. van
 Roest, 4e stm. R. J. Westerbrink, hfd.wtk. J. J.
 Binkhorst, 4e wtk. J. Hensbroek, 4e wtk. C. J.
 Lambregts, wnd. 4e wtk. T. Vromans;
s.s. Videna: gezagv. D. J. E. Boonstra, 2e stm. A. P. J.
 Ham, 3e stm. R. van Westendorp, 4e stm. J. Wa-
 genvoort, telegrafist R. van den Berg, chef hofm.
 C. Boogaarts;
s.s. Vitrea: 4e wtk. J. Blok, II. wtk. R. J. Bosman;
s.s. Vivipara: gezagv. L. Brink, 1e stm. A. de Ligt, 3e
 stm. J. V. Kruit, 4e stm. C. L. Heijboer, 5e wtk.
 G. J. Verbeek, II. wtk. L. Vlastra;
s.s. World Heath: gezagv. Th. G. J. Roeten, 2e stm.
 A. C. Weide, 5e wtk. W. Wartena;
s.s. Zafra: wnd. 4e wtk. J. H. van Veldhuisen, II. wtk.
 D. Smit;
s.s. Zaria: 2e stm. J. W. J. Corbee, 3e stm. N. Venen-
 daal, 4e stm. F. F. Ates, 3e wtk. C. G. Pusch, wnd.
 4e wtk. H. C. van der Weyde, 5e wtk. H. W. Diehl,
 II. wtk. F. van der Holst, telegrafist A. Veldman.

DETTIG
 JAAR
 IN
 DIENST

S. HAM
 Hoofdwerktuigkundige
 1934 — 2.10 — 1964

IN MEMORIAM

Kapt. A. E. Waller - oud-gezagvoerder van
 N.V. Cur. Scheepv. Mij.
 overleden 18 sept. 1964

IN DIENST GETREDEN:

4e stl.: H. W. van Loon, G. J. Knol, E. P. Kooijman,
J. G. de Leeuw;
ll. stl.: G. E. Abbink, W. Beekman, J. I. Boon, L.
Davelaar, C. M. Honig, W. de Boer, F. J. M.
Donker, E. L. de Ruiters, E. Kuijt, J. G. Leenders,
J. Priester, W. A. Vergouw, J. G. Wientjes;
5e wtk.: C. Loman, R. J. Doorneveld;
ll. wtk.: M. K. Jansen, F. van der Holst, J. C. Lanser,
D. Smit, D. J. Plate, W. Verhagen, G. van Dalen,
R. Smits, L. Vlastra, P. van Huffelen, J. Kossen,
H. Ruitenbeek, L. Boone, W. S. M. Drent, A. van
Rijswijk, C. J. van der Geest, R. J. Kleine Budde,
E. E. Kreune;
Bootsman: H. L. Klop;
1e pompm./bankw.: A. A. v. d. Sluis.

UIT DIENST GETREDEN:

3e stm.: J. C. Nelisse;
4e stl.: H. C. Jansen, A. H. M. Melis;
4e wtk.: J. J. Rood, A. L. Bouman;
ll. wtk.: U. G. P. Espeet, E. R. Oldenboom;
chef hofm.: G. v. Spijkeren;
chef kok: A. T. J. de Smet.

MET PENSIOEN:

Hfd.wtk.: T. van den Berg.

IN MILITAIRE DIENST:

4e stm.: J. M. Abbink.

UIT MILITAIRE DIENST:

4e stm.: J. S. de Jong.

BEHAALDE DIPLOMA'S:

„B”: 3e wtk. G. Braak, A. de Boer;
„A” en „B”-Th. 5e wtk. W. K. van Bezooijen, H. G.
van Jaarsveld.

mutaties walpersoneel

(in de periode 16.8 t/m 15.9.1964)

IN DIENST:

17.8: Mej. E. M. Martens - sectie DFP/32;
1.9: T. van der Gaast - sectie DFT/1 (adviseur);
1.9: J. Prins - sectie DFT/1 (ex vloot);
1.9: Mej. H. L. Moret - sectie DFF/5;
1.9: Mej. J. E. W. van der Have - sectie DFF/5;
1.9: Mej. L. J. Remijn - sectie DFF/5;
1.9: Mej. M. Kromkamp - sectie DFF/5;
1.9: Mej. E. M. C. Martinot - sectie DFF/5;
1.9: Mej. J. M. de Groot - sectie DFF/5;
1.9: Mej. W. Gommers - sectie DFF/3;
1.9: Mej. J. N. van der Velden - sectie DFF/3.

UIT DIENST:

1.9: J. J. C. Tangel - sectie DFP/12 (pensioen).

OVERGEPLAATST:

9.9: J. W. van den Berg van sectie DFT/4 naar sectie
DFF/4.
14.9: Mej. S. M. den Hoed van sectie DFF/5 naar
sectie DFF/1.

JUBILEUM:

1.9: Mevr. J. S. de Ronde-Nieveld - sectie DFF/3 -
10 jaar.

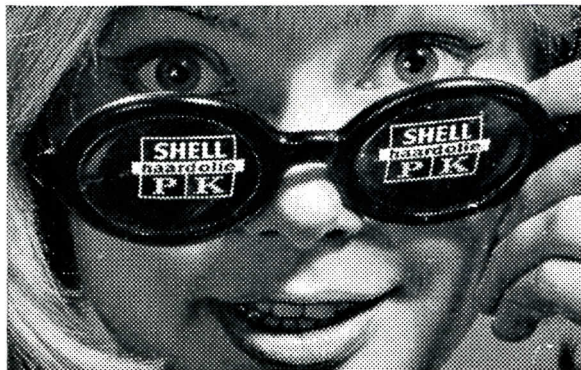
GEHUWD:

25.8: Mej. G. van der Schans - sectie DFP/32 - met
de heer C. Jansson.

GEBOREN:

28.8: Roy Edwin, zoon van H. Verhoef - sectie DFP/12
- en Mevr. A. C. Verhoef-Vessies.

KIES VOOR UW OLIEHAARD SHELL HAARDOLIE PK! (voor zomerwarmte in de winter!)

Bekijk herfst en winter door
een zonnige bril. Bestel voor
uw oliehaard de ideale
brandstof: SHELL haardolie
PK. Koesterende warmte en ..
stipte aflevering onder alle
omstandigheden. U belt en
uw SHELL haardolie PK-detail-
list staat voor u klaar. Warm
aanbevelen.

Shell Nederland Verkoopmaatschappij N.V., Postbus 69,
's-Gravenhage. Telefoon 070-183400.

1. m.s. ABIDA
 2. m.s. ACILA
 3. m.s. ACMAEA
 4. m.s. ACTEON
 5. s.s. ARCA
 6. s.s. ATYS

7. m.s. CAMITIA
 8. m.s. CINULIA
 9. m.s. CRANIA
 10. s.s. KABYLIA
 11. s.s. KALYDON
 12. s.s. KARA

13. s.s. KATELYSIA
 14. s.s. KELLETTIA
 15. s.s. KENIA
 16. s.s. KERMIA
 17. s.s. KHASIELLA
 18. s.s. KOPIONELLA

19. s.s. KOR
 20. s.s. KOR
 21. s.s. KOR
 22. s.s. KOS
 23. s.s. KOS
 24. s.s. KREI

TIA
 NIA
 VINA
 IA
 ATELLA
 IA

25. s.s. KRYPTOS
 26. s.s. KYLIX
 27. s.s. ONDINA
 28. s.s. ONOBA
 29. s.s. PHILIDORA
 30. s.s. PHILINE

31. s.s. PHILIPPJA
 32. s.s. SEPIA
 33. s.s. VASUM
 34. s.s. VIANA
 35. s.s. VIDENA
 36. s.s. VITREA

37. s.s. VIVIPARA
 38. s.s. WORLD HILL
 39. s.s. ZAFRA
 40. s.s. ZARIA